

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 103/2021-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duřu a zo sudcov Miroslava Duriřa a Roberta řorla (sudca spravodajca) v konaní podľa řl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Kořice II v konaní sp. zn. 37Cpr 6/2016 takto

rozhodol:

1. Postupom Okresného súdu Kořice II v konaní sp. zn. 37Cpr 6/2016 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietřahov podľa řl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa řl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Kořice II **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. 37Cpr 6/2016 konal bez zbytočných prietřahov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **2 000 eur**, ktoré je Okresný súd Kořice II **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Kořice II je **povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **375,24 eur** a zaplatiť ich jeho právnenmu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. septembra 2020 domáha vyslovenia poruřenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietřahov podľa řl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa řl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Kořice II (ďalej len „okresný súd“) v civilnom

spore. Okrem toho sťažovateľ žiada, aby bolo okresnému súdu prikázané konať bez zbytočných prietáhov, finančné zadostučinenie 4 000 eur a náhradu trov konania.

II.

2. Sťažovateľ si žalobou doručenu okresnému súdu 7. novembra 2016 uplatňuje náhradu škody, ktorá mu vznikla nesprávnou transpozíciou únievého práva do slovenského právneho poriadku. Okresný súd po podaní žaloby doručoval výzvy protistranám na vyjadrenie a oznámením z 20. októbra 2017 rozhodol o postúpení veci Okresnému súdu Bratislava I. Žalobca podaním z 1. decembra 2017 poukázal na nesprávnosť postupu okresného súdu o postúpení veci. Okresný súd Košice II uznesením z 10. apríla 2019 rozhodol o zastavení konania. Žalobca podal proti uzneseniu odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť 23. septembra 2019, tak, že uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd 20. mája 2020 nariadil pojednávanie na 20. október 2020, ktoré bolo zrušené z dôvodu epidemiologickej situácie. Z rovnakého dôvodu bolo zrušené aj pojednávanie nariadené na 1. február 2021. Posledné pojednávanie bolo nariadené na 26. apríl 2021.

III.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta nečinnosť okresného súdu vo veci, ktorá nie je právne a skutkovo zložitá, pričom od začiatku konania boli riešené len procesné otázky bez toho, aby bol spor vecne prejednaný. Okrem toho poukazuje na to, že v konaní žiadnym spôsobom neprispel k jeho predĺženiu.

4. Okresný súd sa k ústavnej sťažnosti vyjadril tak, že po chronologickom prehľade úkonov pripustil prietahy v konaní v dvoch časových obdobiach. Zároveň poukázal na nepriaznivú personálnu situáciu okresného súdu a jeho celkovú preťaženosť.

5. Sťažovateľ k tomu uviedol, že okresný súd žiadnym spôsobom nevyvrátil skutočnosti, ktoré tvorili ťažisko argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Sťažovateľ skonštatoval, že zo strany okresného súdu okrem období úplnej nečinnosti boli prietahy v konaní spôsobené aj jeho nesústredenou činnosťou, keď okresný súd najprv nesprávne posúdil miestnu príslušnosť a následne zastavil napadnuté konanie.

IV.

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

7. Rozhodovanie o náhrade škody pre porušenie práva Európskej únie Slovenskou republikou nepatrí do bežnej agendy všeobecných súdov. Vec preto možno považovať za právne zložitú. Z doterajšieho priebehu konania nevyplýva, že by vec sťažovateľa bola skutkovo zložitá, keďže stranami nie sú namietané skutkové okolnosti veci.

8. Konanie je poznačené priet'ahmi spôsobenými nečinnosťou okresného súdu a takisto jeho nesprávnymi procesnými úkonmi. Okresný súd nekonal od 20. októbra 2017 do 10. apríla 2019 a od 23. septembra 2019 do 20. mája 2020. Okrem toho k predĺženiu konania došlo v dôsledku nesprávneho postúpenia veci a zastavenia konania. V správaní sťažovateľa neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by významne vplývali na dĺžku konania.

9. Rozhodujúcim spôsobom sa teda na dĺžke konania odrazila nečinnosť okresného súdu, ako aj jeho neefektívna činnosť, ktorá nesmerovala k rýchlemu odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa a spôsobila zbytočné priet'ahy v konaní. Preto ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej sťažnosti vyhovel a vyslovil, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní boli porušené základné práva sťažovateľa.

10. Čo sa týka skutočností tvrdených okresným súdom, treba uviesť, že systémové zlyhania pri správe súdnictva bez ohľadu na to, ktorý zo štátnych orgánov za ne zodpovedá, nemôžu byť dôvodom zmarenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a nezjavujú Slovenskú republiku zodpovednosti za priet'ahy (II. ÚS 481/2017). Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a ústavnej sťažnosti nie je pomenovanie príčin priet'ahov v konaní. Rovnako účelom ústavnej sťažnosti nie je dospieť k záveru, či príčiny majú objektívny alebo subjektívny charakter.

11. Vzhľadom na to, že v čase rozhodovania o ústavnej sťažnosti nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov.

12. Sťažovateľ žiadal o priznanie finančného zadost'učinenia 4 000 eur. V prípade sťažovateľa priznanie primeraného finančného zadost'učinenia prichádza do úvahy. Pri určení finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na okolnosti prípadu. S prihliadnutím na charakter veci, dĺžku obdobia nečinnosti okresného súdu, ktorá predstavuje najmenej dva roky, celkovú dĺžku napadnutého konania a tiež s poukazom na judikatúru ústavného súdu (III. ÚS 119/2019, III. ÚS 36/2020) priznal ústavný súd sťažovateľovi ako finančné zadost'učinenie sumu 2 000 eur a vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľovi nevyhovel.

V.

13. Zistené porušenie základných práv sťažovateľa odôvodňuje to, aby mu okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom. Výška náhrady bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina priemernej mzdy

za predchádzajúci polrok (§ 1 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 vyhlášky). Sťažovateľ má nárok na náhradu za dva úkony právnej služby v roku 2020 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti 2 x 177 eur), čo spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 10,62 eur) predstavuje 375,24 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2021

Libor Duľa
predseda senátu